

**DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT**

Likelydende brev
Se vedlagte liste

Deres ref

Vår ref
09/3145- EC

Dato
08.02.2010

Høring - Utkast til forskrift om gjennomføring av forordning (EF) nr. 1371/2007 om jernbanepassasjerers rettigheter og forpliktelser i norsk rett

Vedlagt følger utkast til forskrift om gjennomføring av Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1371/2007 av 23. oktober 2008 om jernbanepassasjerers rettigheter og forpliktelser (jernbanepassasjerrettighetsforskriften).

Bakgrunn

Ovennevnte forordning vil sannsynlig bli innlemmet i EØS-avtalen i løpet av våren 2010. Samferdsdeparterementet har på denne bakgrunn utarbeidet et utkast til forskrift som gjennomfører forordningen i norsk rett. Av jernbaneloven § 7 c fremgår det at Kongen kan gi forskrift om gjennomføring og utfylling av forordningen, jf. Ot.prp. nr. 63 (2008-2009) Om lov om endringer i jernbaneloven, jernbaneansvarsloven og COTIF-loven/ Innst. O. nr 71 (2008-2009), og delegeringsvedtak 19. juni 2009 nr. 688.

Forordningen inneholder meget detaljerte bestemmelser om bl.a. informasjon, kjøp av billetter, erstatning ved forsinkelser og tapt korrespondanse, assistanse mv. for funksjonshemmede og bevegelsehemmede, kvalitetsstandarder, krav om at jernbaneforetakene skal etablere egne klageordninger, sanksjonsbestemmelser og krav om håndhevelse av forordningen. For nærmere omtale av innholdet i forordningen viser til vises til vårt høringsbrev av 16. oktober 2008.

Gjennom at en forordning må gjennomføres i norsk rett ord for ord inneholder utkastet til forskrift, i tillegg til gjennomføringsbestemmelse og ikrafttredelse, kun noen klargjørende materielle bestemmelser - om virkeområde, unntak, håndhevelse, klage, saksbehandlingsregler og sanksjoner.

Nærmere om forskriftens innhold

§ 1 Gjennomføring av forordning (EF) nr. 1371/2007 i norsk rett

§ 1 gjennomfører forordningen i norsk rett, med de tilpasninger som følger av EØS-avtalen, jf. jernbaneloven § 7 c. Forordningen i norsk uoffisiell oversettelse vil ligge ved som et vedlegg.

§ 2 Virkeområde

§ 2 angir forskriftens virkeområde. Av forordningens artikkel 2 fremgår det at det gis adgang for det enkelte medlemsland å unnta fra forordningens virkeområde (med visse unntak) innlands jernbanetransport, herunder transport i byer, forsteder og regioner.

Norge vil ikke bruke muligheten som gis i forordningen til å kunne gjøre unntak fra forordningens virkeområde. Forordningen vil derfor i sin helhet gjelde både nasjonal og internasjonal jernbanetransport i Norge, jf. Ot.prp. nr. 63 (2008-2009) kapittel 3.1. Samferdselsdepartementet har derfor foreslått å innta en bestemmelse i forskriften der det klart fremgår at passasjerrettighetsforordningen gjelder for jernbanereiser og jernbanetjenester på det nasjonale jernbanenet i tråd med nevnte proposisjon.

§ 3 Unntak

I § 3 er det tatt inn en bestemmelse om at forskriften ikke gjelder for jernbaneforetak som ikke har lisens etter direktiv 95/18/EF. Dette fremgår imidlertid direkte av forordningens artikkel 2 pkt. 1, og det ville derfor i utgangspunktet ikke være nødvendig å innta en slik bestemmelse i forskriften. Samferdselsdepartementet mener at en slik opplysning er viktig for brukerne, og for klargjøringens skyld tas derfor denne informasjonen inn som en egen bestemmelse i forskriften.

Til orientering kan opplyses at direktiv 95/18/EF er implementert i norsk rett gjennom lisensforskriften, og bestemmelser om lisenser fremgår av forskriftens kapittel 4.

§ 4 Håndhevelse

Forordningens artikkel 30 pkt. 1 krever at det skal utpekes et tilsynsorgan som har ansvar for å håndheve forordningen, og dette organ skal fastsette de tiltakene som er nødvendige, for å sikre at passasjerenes rettigheter overholdes.

Samferdselsdepartementet har i forskriftsutkastets § 4 lagt myndigheten til å håndheve forordningen til Statens jernbanetilsyn, jf. bl.a. omtalen i Prp. 1 S (2009-2010) side 129. Innenfor luftfartens område er myndigheten til å håndheve passasjerrettigheter mv. lagt til Luftfartstilsynet, og det samme prinsippet er lagt til grunn på jernbaneområdet.

§ 5 Klage mv.

Som det fremgår av forordningens artikkel 30 pkt 2, skal passasjerer kunne framsette en klage om påstått overtredelse av forordningen til et organ utpekt av en medlemsstat.

Av forskriftsutkastets § 5 første ledd fremgår det at denne klageordningen er lagt til Statens jernbanetilsyn.

Departementet vurderer imidlertid å etablere en egen klageordning på området, eventuelt en ordning som også omfatter andre transportformer. I forbindelse med utarbeidelse av en slik ordning vil Samferdselsdepartementet gå i dialog med berørte, bl.a. forbrukermyndighetene. Før en slik ordning er på plass foreslås det derfor at klageordningen legges midlertidig til Statens jernbanetilsyn. Også Luftfartstilsynet ble pålagt denne oppgaven midlertidig, og frem til at en egen klagenemnd ble etablert.

Av § 5 annet ledd er det opplyst at en klage må ha vært behandlet av berørt jernbaneforetak før det kan framsettes en klage til Statens jernbanetilsyn. Av forordningens artikkel 27 fremgår det at jernbaneforetakene er pliktige til å etablere egne klageordninger. I tråd med bestemmelsene som gjelder for klagenemnd for flypassasjerer, der klageren på forhånd må ha reklamert skriftlig overfor tjenesteyteren uten at tvisten har løst seg, legger departementet opp til den samme ordningen innenfor jernbaneområdet.

Det er videre i § 5 tredje ledd opplyst at tilsynets avgjørelse på klagen etter første ledd er rådgivende og at den ikke kan påklages. Også denne bestemmelsen er i samsvar med de bestemmelser som gjelder for klagenemnd for flypassasjerer der det fremgår at flyklagenemndas avgjørelser er rådgivende.

§ 6 Saksbehandlingsregler

Det er i § 6 tatt inn en bestemmelse som opplyser at forvaltningslovens regler gjelder så langt det passer.

§ 7 Sanksjoner

Av forordningens artikkel 32 fremgår det at medlemsstatene skal fastsette regler for sanksjoner for overtredelse av bestemmelsene i forordningen. Sanksjonene skal være virkningsfulle, stå i forhold til overtredelsen og virke avskrekkende.

I forskriftsutkastets § 7 henvises til jernbanelovens sanksjonsbestemmelser om tvangsmulkt (§ 13). Det vises samtidig til § 11 som bl.a. gir tilsynet mulighet å gi pålegg om korrigerende tiltak, og til straffebestemmelsene i § 22.

§ 8 Ikrafttredelse

Forskriften vil tre i kraft etter at forordningen er tatt inn i EØS-avtalen.

Økonomiske og administrative konsekvenser

I forbindelse med høringen i forkant av utarbeidelse av Ot.prp. nr. 63 Om lov om endringer i jernbaneloven, jernbaneansvarsloven og COTIF-loven oppfordret

departementet høringsinstansene om å komme med merknader for så vidt gjelder økonomiske og administrative konsekvenser.

Kun Jernbaneverket og NSB AS har opplyst at forordningen har slike konsekvenser ved implementering av forordningen i norsk rett, og det vises til ovennevnte proposisjon.

Eventuelle merknader til forslaget må være Samferdselsdepartementet i hende innen 24. mars 2010. Vi ber om at høringsinstansene forelegger saken i nødvendig utstrekning for sine underliggende etater.

Forordningen i dansk versjon finnes på følgende link:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:315:0014:0041:DA:PDF>

Andre som ønsker å avgi uttalelse har også anledning til dette i forbindelse med at saken legges ut på departementets hjemmeside:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/sd/dok/hoeringer.html?id=2066>

Med hilsen

Fredrik Birkheim Arnesen e.f.

Elisabeth Classon

Vedlegg

Likelydende brev sendt til:

Akademikerne

Barne-, likestillings- og
inkulderingsdepartementet

Finansdepartementet

Flytoget AS

Forbrukerombudet

Forbrukerrådet

Fornyings-, administrasjons- og
kyrkjedepartementet

Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon

HSH

Justis- og politidepartementet

Landsorganisasjonen i Norge

Likestillings- og diskrimineringsombudet

Norges Handikapforbund

Norsk Jernbaneforbund

Norsk lokomotivmannsforbund

NSB AS

NSB Gjøvikbanen AS

Nærings- og handelsdepartementet

Næringslivets Hovedorganisasjon

Ofofbanen Drift AS

Statens jernbanetilsyn

Statens råd for likestilling av
funksjonshemmede

Utenriksdepartementet